

VIZUALIŲ SKRYDŽIŲ TAISYKLĖS / VISUAL FLIGHT RULES

1.1. SERA.5001 Lentelė. Mažiausieji VMC matomumo ir atstumo nuo debesies dydžiai

1.1. SERA.5001 Table of VMC visibility and distance from cloud minima

Absoliutaus aukščio diapazonas <i>Altitude band</i>	Oro erdvės klasė <i>Airspace class</i>	Skrydžio matomumas <i>Flight visibility</i>	Atstumas nuo debesų <i>Distance from cloud</i>
FL 100 ir aukščiau <i>At and above FL 100</i>	C	8 KM	1 500 M horizontalioje plokštumoje 300 M (1 000 pėdų) vertikalioje plokštumoje <i>1 500 M horizontally 300 M (1 000 FT) vertically</i>
Žemiau FL 100 ir virš 3 000 pėdų AMSL <i>Below FL 100 and above 3 000 FT AMSL</i>	C D G	5 KM	1 500 M horizontalioje plokštumoje 300 M (1 000 pėdų) vertikalioje plokštumoje <i>1 500 M horizontally 300 M (1 000 FT) vertically</i>
3 000 pėdų AMSL ir žemiau <i>At and below 3 000 FT AMSL</i>	C D	5 KM	1 500 M horizontalioje plokštumoje 300 M (1 000 pėdų) vertikalioje plokštumoje <i>1 500 M horizontally 300 M (1 000 FT) vertically</i>
	G	5 KM ¹	Vengiant debesų ir matant žemės paviršių <i>Clear of cloud and with the surface in sight</i>

1 Jeigu CAA yra leidus:

- a) leidžiama skristi esant ne mažesniai kaip 1 500 M skrydžio matomumui, jeigu:
 - i) skrendama 140 mazgų IAS arba mažesniu greičiu, kad laiku būtų pastebėtas kitas orlaivis arba kliūtis ir išvengta susidūrimo;
 - ii) tikimybė susidurti su kitu orlaiviu paprastai yra nedidelė, pvz., neintensyvaus oro eismo rajonuose arba atliekant specialiuosius aviacijos darbus žemame lygyje.
- b) sraigasparniams leidžiama skristi esant mažesniai nei 1 500 M skrydžio matomumui, tačiau ne mažesniai nei 800 M skrydžio matomumui, jeigu manevruojama tokiu greičiu, kad laiku būtų pastebėtas kitas orlaivis arba kliūtis ir išvengta susidūrimo. Mažesnis nei 800 M skrydžio matomumas galimas ypatingais atvejais, pvz., medicininių skrydžių, paieškos ir gelbėjimo operacijų bei gaisrų gesinimo atveju.

1 If were approved by CAA:

- a) flight visibilities reduced to not less than 1 500 M may be permitted for flights operating:
 - i) at speeds of 140 KT IAS or less to give adequate opportunity to observe other traffic or any obstacles in time to avoid collision; or
 - ii) in circumstances in which the probability of encounters with other traffic would normally be low, e.g. in areas of low volume traffic and for aerial work at low levels;
- b) Helicopters may be permitted to operate in less than 1 500 M but not less than 800 M flight visibility, if manoeuvred at a speed that will give adequate opportunity to observe other traffic or any obstacles in time to avoid collision. Flight visibilities lower than 800 M may be permitted for special cases, such as medical flights, search and rescue operations and fire-fighting.

- c) Tais atvejais, kai Lietuvos kariuomenės Karinės oro pajėgų (LK KOP) sraigtasparniais, vykdomos medicininės, gaisrų gesinimo, paieškos ir gelbėjimo (SAR) operacijos bei jų treniruočių skrydžiai, mažiausieji meteorologinių sąlygų dydžiai yra:
- debesų padas - 90 M (300 pėdų);
 - matomumas - 800 M.

1.2. SERA.5005 Vizualiųjų skrydžių taisyklės (VFR)

1.2.1. SERA.5005 (a)

Išskyrus specialiuosius VFR skrydžius, VFR skrydžiai vykdomi taip, kad orlaivis skristų pagal matomumo ir atstumo nuo debesų reikalavimus, kurie yra tokie pat arba didesni nei nurodyti 1.1 lentelėje.

1.2.2. SERA.5005 (b)

Išskyrus atvejus, kai gaunamas skrydžių vadovo leidimas specialiajam VFR skrydžiui, pagal VFR skrendantiems orlaiviams draudžiama kilti arba tūpti aerodromo skrydžių valdymo zonoje esančiame aerodrome, taip pat įskristi į aerodromo skrydžių valdymo zoną, jeigu meteorologinės sąlygos, apie kurias pranešta, yra prastesnės nei šie nurodyti mažiausieji dydžiai:

- debesų padas yra žemiau kaip 450 M (1 500 pėdų); arba
- matomumas prie žemės yra mažesnis kaip 5 KM.

1.2.3. SERA.5005 (c)

VFR skrydžiai nakties metu gali būti leidžiami tokiomis sąlygomis:

- jeigu išskrendama iš šalia aerodromo esančios teritorijos, skrydžio planas teikiamas pagal 1.1 skyriaus nuostatas (žr. ENR 6.1-1 psl.);
- skrydžio metu užmezgamas ir palaikomas abipusis radijo ryšys atitinkamu oro eismo paslaugų ryšio kanalu (jeigu jis įmanomas);
- VMC matomumo ir atstumo nuo debesų mažiausieji dydžiai, nurodyti 1.1 lentelėje, yra taikomi, tačiau:
 - debesų padas turi būti ne žemesnis kaip 450 M (1 500 pėdų);
 - ne žemesnis kaip 180 M (600 pėdų) LK KOP sraigtasparniams, vykdančiams medicininis, gaisrų gesinimo, paieškos ir gelbėjimo (SAR) operacijas bei jų treniruočių skrydžius;

- c) In that cases, such as Lithuanian Air Forces (LAF) helicopters, performed medical, fire-fighting, search and rescue (SAR) operations and training flights the following minima of meteorological conditions are:

- the ceiling - 90 M (300 FT);
- the visibility - 800 M.

1.2. SERA.5005 Visual Flights Rules (VFR)

1.2.1. SERA.5005 (a)

Except when operating as a special VFR flight, VFR flights shall be conducted so that the aircraft is flown in conditions of visibility and distance from clouds equal to or greater than those specified in the table 1.1.

1.2.2. SERA.5005 (b)

Except when a special VFR clearance is obtained from an air traffic control unit, VFR flights shall not take off or land at an aerodrome within a control zone, or enter the control zone when the reported meteorological conditions at that aerodrome are below the following minima:

- the ceiling is less than 450 M (1 500 FT); or
- the ground visibility is less than 5 KM.

1.2.3. SERA.5005 (c)

VFR flights at night may be permitted under the following conditions:

- If leaving the vicinity of an aerodrome, a flight plan shall be submitted in accordance with the section 1.1 (see the page ENR 6.1-1);
- flights shall establish and maintain two-way radio communication on the appropriate ATS communication channel, when available;
- the VMC visibility and distance from cloud minima as specified in the section 1.1 shall apply except that:
 - the ceiling shall not be less than 450 M (1 500 FT);
 - shall not be less than 180 M (600 FT) for LAF helicopters, performed medical, fire-fighting, search and rescue (SAR) operations and training flights;

- ii) sumažinto skrydžio matomumo 1.1 lentelės a) ir b) punktuose pateiktos nuostatos netaikomos, išskyrus 1.2.3 punkto 4) papunkčio nuostatą;
 - iii) 3 000 pėdų virš MSL ir žemiau pilotas turi nuolat matyti žemės paviršių;
 - iv) sraigtasparniams G klasės oro erdvėje ir skrendantiems 3 000 pėdų virš MSL ir žemiau skrydžio matomumas turi būti ne mažesnis kaip 3 KM, su sąlyga, kad pilotas nuolat mato paviršių ir manevruoja tokiu greičiu, kad laiku būtų pastebėtas kitas orlaivis arba kliūtis ir išvengta susidūrimo;
- 4) mažesni nei 1.2.3 punkto 3) papunkčio nurodytieji debesų pado, matomumo ir atstumo nuo debesų mažiausieji dydžiai gali būti leidžiami sraigtasparniams ypatingais atvejais, pvz., medicininių skrydžių, paieškos ir gelbėjimo operacijų arba gaisrų gesinimo atvejais;
- 5) išskyrus atvejus, kai orlaiviui būtina kilti arba tūpti, skrydis pagal VFR naktį vykdomas tokia aukštyje, kuris nebūtų žemesnis už minimalų absoliutų skrydžio aukštį ir kuris turėtų būti mažiausia 1 000 pėdų virš aukščiausios kliūtis, esančios 8 KM spinduliu nuo paskaičiuotos orlaivio padėties. Tais atvejais, kai LK KOP sraigtasparniais, vykdomos medicininės, gaisrų gesinimo, paieškos ir gelbėjimo (SAR) operacijos bei jų treniruočių skrydžiai, leidžiamas minimalus aukštis yra 600 pėdų nuo žemės ar vandens paviršiaus.
- 1.2.4. SERA 5005 (d)
Jeigu Vilniaus ACC nėra davusi leidimo, VFR skrydžiai nevykdomi:
- 1) virš FL 195;
 - 2) iki artimam garso greičiui ir viršgarsiniu greičiu.
- 1.2.5. SERA 5005 (e)
Leidimas vykdyti VFR skrydžius virš FL 285 nesuteikiamas, jeigu virš FL 290 taikomas 300 M (1 000 pėdų) vertikalojo skirstymo mažiausias dydis.
- 1.2.6. SERA 5005 (f)
Išskyrus atvejus, kai orlaiviui būtina kilti arba tūpti, arba kai yra gautas CAA leidimas, VFR skrydžiai nėra vykdomi:
- ii) except as specified in 1.2.3 4), the reduced flight visibility provisions specified in the section 1.1 a) and b) shall not apply;
 - iii) at and below 3 000 FT above MSL the pilot shall maintain continuous sight of the surface;
 - iv) for helicopters in airspace class G at and below 3 000 FT above MSL flight visibility shall not be less than 3 KM, provided that the pilot maintains continuous sight of the surface and if maneuvered at a speed that will give adequate opportunity to observe other traffic or obstacles in time to avoid collision;
- 4) ceiling, visibility and distance from cloud minima lower than those specified in 1.2.3 3) may be permitted for helicopters in special cases, such as medical flights, search and rescue operations and fire-fighting;
- 5) except when necessary for take-off or landing VFR flight at night shall be flown at a level which is not below the minimum flight altitude at a level which is at least 1 000 FT above the highest obstacle located within 8 KM of the estimated position of the aircraft. In cases, such as LAF helicopters, performed medical, fire-fighting, search and rescue (SAR) operations and training flights shall be flown at the minimum flight height which is 600 FT above the ground or water.
- 1.2.4. SERA.5005 (d)
Unless authorised by Vilnius ACC, VFR flights shall not be operated:
- 1) above FL 195;
 - 2) at transonic and supersonic speeds.
- 1.2.5. SERA 5005 (e)
Authorisation for VFR flights to operate above FL 285 shall not be granted where a vertical separation minimum of 300 M (1 000 FT) is applied above FL 290.
- 1.2.6. SERA 5005 (f)
Except when necessary for take-off or landing, or except by permission from the CAA, a VFR flight shall not be flown:

- 1) virš tankiai apgyvendintų didelių miestų rajonų, miestų ir gyvenviečių, taip pat žmonių sambūriu atvirose vietose – žemiau kaip 1 000 pėdų virš aukščiausios kliūtis, esančios 600 M spinduliu nuo orlaivio;
- 2) kitais atvejais nei nurodyta 1.2.6 1) punkte – žemiau kaip 500 pėdų virš žemės ar vandens paviršiaus arba 500 pėdų virš aukščiausios kliūtis, esančios 150 M spinduliu nuo orlaivio. Tais atvejais, kai LK KOP sraigtasparniais, vykdomos medicininės, gaisrų gesinimo, paieškos ir gelbėjimo (SAR) operacijos bei jų treniruočių skrydžiai - žemiau kaip 300 pėdų nuo žemės ar vandens paviršiaus;
- 3) Vilniaus miesto tankiai gyvenamų rajonų - žemiau 2 000 pėdų virš MSL;
- 4) Kauno, Šiaulių, Panevėžio miestų tankiai gyvenamų rajonų - žemiau 1 500 pėdų virš MSL;
- 5) Klaipėdos, Palangos, Neringos miestų - žemiau 1 000 pėdų virš MSL.

1.2.7. SERA.5005 (g)

Jeigu skrydžių vadovo leidimuose nenurodyta arba jeigu CAA nenurodė kitaip, VFR skrydžiai horizontaliojo kreiserinio skrydžio režimu aukščiau kaip 3 000 pėdų nuo žemės ar vandens paviršiaus atliekami kelių atitinkančiame kreiseriniame lygyje, kaip nurodyta pateiktoje ENR 4.1-1 kreiserinių lygių lentelėje.

1.2.8. SERA.5005 (h)

VFR skrydžiai turi atitikti reglamento (EU) Nr. 923/2012 8 skirsnio oro eismo kontrolės aprūpinimo nuostatas, kai jie:

- 1) atliekami C ir D klasės oro erdvėje;
- 2) vykdomi valdomojo aerodromo oro eismo dalyje; arba
- 3) atliekami kaip specialieji VFR skrydžiai.

1.2.9. SERA.5005 (i)

Vykiant VFR skrydžius draudžiamose, ribojamų ir pasienio zonose arba įskrendant į jas, pastoviai klausomasi atitinkamais oro - žemės radijo ryšio kanalais perduodamos kalbinės informacijos ir prireikus oro eismo paslaugų teikimo padaliniiui, teikiančiam skrydžių informacijos paslaugas, pranešama apie orlaivio buvimo vietą.

- 1) over the congested areas of cities, towns or settlements or over an open-air assembly of persons at a height less than 1 000 FT above the highest obstacle within a radius of 600 M from the aircraft;
- 2) elsewhere than as specified in 1.2.6 1), at a height less than 500 FT above the ground or water, or 500 FT above the highest obstacle within a radius of 150 M from the aircraft. In cases, such as LAF helicopters, performed medical, fire-fighting, search and rescue (SAR) operations and training flights at the minimum flight height less than 300 FT above the ground or water;
- 3) over the densely populated areas of Vilnius city below 2 000 FT above MSL;
- 4) over the densely populated areas of the cities of Kaunas, Šiauliai and Panevėžys below 1 500 FT above MSL;
- 5) over the city of Klaipėda and towns of Palanga and Neringa below 1 000 FT above MSL.

1.2.7. SERA 5005 (g)

Except where otherwise indicated in air traffic control clearances or specified by the CAA, VFR flights in level cruising flight when operated above 3 000 FT from the ground or water, shall be conducted at a cruising level appropriate to the track as specified in the table of cruising levels in ENR 4.1-1.

1.2.8. SERA.5005 (h)

VFR flights shall comply with the provisions of Section 8 of Regulation (EU) No 923/2012:

- 1) when operated within Classes C and D airspace;
- 2) when forming part of aerodrome traffic at controlled aerodromes; or
- 3) when operated as special VFR flights.

1.2.9. SERA.5005 (i)

A VFR flight operating within or into prohibited, restricted and border areas shall maintain continuous air-ground voice communication watch on the appropriate communication channel and report its position as necessary to the air traffic services unit providing flight information service.

1.2.10. SERA.5005 (j)

Kai pagal VFR skrendantis orlaivis nori tęsti skrydį pagal IFR, būtina:

- 1) pranešti apie privalomus atlikti skrydžio plano (jeigu jis pateiktas) pakeitimus;
- 2) kuo greičiau pateikti skrydžio planą atitinkamam oro eismo paslaugų teikimo padaliniiui ir gauti leidimą prieš pradėdant skrydį pagal IFR valdomojoje oro erdvėje.

1.3. SERA.5010 Specialieji VFR skrydžiai, vykdomi aerodromo skrydžių valdymo zonoje

Specialieji VFR skrydžiai leidžiami aerodromo skrydžių valdymo zonoje, jeigu yra gautas skrydžių vadovo leidimas. Išskyrus atvejus, kai sraigtasparniams ypatingais atvejais, pvz., medicininiam skrydžiams, paieškos ir gelbėjimo operacijoms ir gaisrų gesinimo atveju buvo gautas CAA leidimas, specialioms VFR skrydžiams taikomos šios papildomos sąlygos:

1.3.1.1. SERA.5010 (a) Pilotui:

- 1) vengiant debesų ir matant žemės paviršius;
- 2) skrydžio matomumas yra ne mažesnis kaip 1 500 M, o sraigtasparniams – ne mažesnis kaip 800 M;
- 3) 140 mazgų IAS arba mažesniu greičiu, kad laiku būtų pastebėtas kitas orlaivis arba kliūtys ir išvengta susidūrimo; ir

1.3.1.2. SERA.5010 (b) Skrydžių valdymo padaliniiui:

- 1) tik dieną, jeigu kitaip nenurodė CAA;
- 2) matomumas ant žemės yra ne mažesnis kaip 1 500 M, o sraigtasparniams – ne mažesnis kaip 800 M;
- 3) debesų padas yra ne mažesnis kaip 180 M (600 FT). Tais atvejais, kai LK KOP sraigtasparniais, vykdomos medicininės, gaisrų gesinimo, paieškos ir gelbėjimo (SAR) operacijos bei jų treniruočių skrydžiai, debesų padas yra ne mažesnis kaip 90 M (600 pėdų).

1.4. Įvairūs

1.4.1. Leidimai civilinių orlaivių skrydžiams pasienio zonoje išduodami, orlaivio pilotui raštu pateikus užpildytą paraišką Karinėms oro pajėgoms (KOP). Paraiškos teikiamos:

1.2.10. SERA.5005 (j)

An aircraft operated in accordance with the VFR rules which wishes to change to compliance with the IFR shall:

- 1) If a flight plan was submitted, communicate the necessary changes to be effected to its current flight plan;
- 2) submit a flight plan to the appropriate air traffic services unit as soon as practicable and obtain a clearance prior to proceeding IFR when in controlled airspace.

1.3. SERA.5010 Special VFR in Control Zone

Special VFR flights are authorised to operate within a control zone and are subject to an ATC clearance. Except when permitted by the CAA for helicopters in special cases such as medical flights, search and rescue operations and fire-fighting, the following additional conditions shall be applied:

1.3.1.1. SERA.5010 (a) By the pilot:

- 1) Clear of cloud and with the surface in sight;
- 2) The flight visibility is not less than 1 500 M or, for helicopters, not less than 800 M;
- 3) At speed of 140 KT IAS or less to give adequate opportunity to observe other traffic and any obstacles in time to avoid a collision; and

1.3.1.2. SERA.5010 (b) By ATC:

- 1) During day only, unless otherwise permitted by the CAA;
- 2) The ground visibility is not less than 1 500 M or, for helicopters, not less than 800 M;
- 3) The ceiling is not less than 180 M (600 FT). In cases, such as LAF helicopters, performed medical, fire-fighting, search and rescue (SAR) operations and training flights the ceiling is not less than 90 M (300 FT).

1.4. Miscellaneous

1.4.1. Permits for flights of civil aircraft in the border area are issued upon submitting a filled application by an aircraft pilot to the Air Force. Applications for flights may be submitted:

Faks.: +370 37 30 7592;
+370 37 39 9027 arba

el. p. kopob@mil.lt
ne vėliau, kaip prieš vieną valandą iki skrydžio pradžios.

Paraiškos dėl civilinio orlaivio skrydžio pasienio zonoje teikimo ir leidimo išdavimo tvarka yra aprašyta tinklalapyje www.ans.lt, ONI skiltyje.

Šios, 1.4.1 punkte aprašytos procedūros, netaikomos skrydžiams ATZ ribose.

1.4.2. Orlaiviuose, skrendančiuose Lietuvos Respublikos valdomąja oro erdve, nevaldomąja oro erdve virš teritorinės jūros, Kuršių marių, virš draudžiamų zonų viršutinės ribos, taip pat užsienio šalių valstybės orlaiviuose, skrendančiuose Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve, turi būti įrengta radijo ryšio aparatūra, kuria būtų galima palaikyti abipusį radijo ryšį su oro eismo paslaugų teikėju, ir radiolokacinis atsakiklis, veikiantis „A+C“ arba „S“ režimu (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1094).

1.4.3. Skrydžiai orlaiviais, išskyrus užsienio šalių valstybės orlaivius, kuriuose nėra 1.4.2 punkte nurodytos įrangos, Lietuvos Respublikos valdomąja oro erdve galimi tik gavus oro eismo paslaugų teikėjo leidimą. Apie suteiktus leidimus oro eismo paslaugų teikėjas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 12 valandų, informuoja karinių oro pajėgų vadą ar jo įgaliotą karininką.

1.4.4. Paraiškos 1.4.3 punkte nurodytiems skrydžiams vykdyti išduodami orlaivio pilotui raštu pateiktus užpildytą paraišką (AIC A 010/2014, 3 priedas).

Skrydžių paraiškos teikiamos fakais:
+370 706 94 611, +370 706 94 522.

1.4.5. Civiliniais eksperimentinės kategorijos orlaiviais be CAA leidimo draudžiama:

a) vykdyti skrydžius naktį pagal vizualią skrydžių taisykles ir skrydžių pagal prietaisus taisykles;

Fax: +370 37 30 7592;
+370 37 39 9027 or

e-mail: kopob@mil.lt
not later than 1 hour prior to commencement of the flight.

Procedure for submission of application and issuance of permit for a civil aircraft flight in the border area is described in AIS section of website: www.ans.lt.

All procedures described at 1.4.1 are not applicable for flights within the limits of ATZ.

1.4.2. Aircraft flying the Republic of Lithuania's controlled airspace, uncontrolled airspace above the territorial waters, the Curonian Lagoon, above the upper limits of prohibited areas, and also the foreign state aircraft flying the uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania shall be equipped with the radio communication facility, which allows to maintain two-way communication with the air traffic service provider, and with the SSR transponder operating in a mode "A+C" or "S" (Resolution of the Government of the Republic of Lithuania No. 1094 of 19 October 2015).

1.4.3. Aircraft unequipped with the facilities specified in Paragraph 1.4.2, except for the state aircraft of foreign countries, may operate in the controlled airspace of the Republic of Lithuania only upon receiving a permit from the Air Traffic Service Provider. Notification of the permits issued shall be made by the Air Traffic Service Provider immediately, but not less than within 12 hours, to the Commander of the Air Force or his authorized officer.

1.4.4. Permits for flights indicated in paragraph 1.4.3 are issued upon submitting a filled application by an aircraft pilot (AIC A 010/2014, Appendix 3).

Applications for flights may be submitted by fax: +370 706 94 611, +370 706 94 522.

1.4.5. Unless permitted by CAA, it is prohibited for civil aircraft of experimental category:

a) To perform VFR night flights and IFR flights;

b) vykdyti skrydžius virš tankiai gyvenamų vietovių (didelių miestų, tankiai gyvenamų rajonų, miestų, gyvenviečių, miestelių arba žmonių sambūrio atvirose vietose), taip pat oro keliuose, kuriuose yra intensyvus oro eismas; c) vykdyti pradinį pilotų mokymą; d) vilkti sklandytuvus; e) vykdyti šuolius su parašiu; f) atlikti akrobatinius skrydžius.	b) To perform flights over densely populated areas (over any congested area of a city, town, settlement, or over any open air assembly of persons), and also flights on busy air routes; c) To perform initial pilot training; d) To tow gliders; e) To perform parachute-jumping; f) To perform aerobatic flights.

1.4.6 Bendrosios aviacijos lėktuvų naudotojai turi laikytis taisyklių, patvirtintų CAA direktoriaus 2001 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. 82 „Dėl Bendrosios aviacijos lėktuvų naudojimo taisyklių patvirtinimo“. Šių taisyklių pakeitimus galima rasti AIC A 014/2015 svetainėje www.ans.lt, skiltyje ONI.

1.4.6 For the usage of general aviation aircraft, users has to comply with the rules approved by Order No. 82 of 15 October 2001 issued by CAA Director "On Approval of the Regulations on the Use of General Aviation Aircraft". For the latest changes of these rules see AIC 014/2015 on web site www.ans.lt in the AIS section.

1.5. CTR privalomo pranešimo taškai / *Compulsory reporting points of CTR*

Kodas <i>Name-code designator</i>	Koordinatės <i>Coordinates</i>
Kauno CTR/Kaunas CTR	
RAVPO	545310N 0241312E
SITGU	550206N 0235028E
TUSDA	550301N 0240811E
ULKIL	545229N 0235929E
Palangos CTR/Palanga CTR	
BUKIV	560153N 0205754E
DIREV	560025N 0211535E
KOLOP	554938N 0211111E
TILDU	555605N 0205536E
Šiaulių CTR/Šiauliai CTR	
MISVU	560344N 0232634E
SUDAB	554415N 0231957E
URUBA	555330N 0230850E
VESAM	555334N 0233844E
Vilniaus CTR/Vilnius CTR	
ALISI	543546N 0250619E
ATGEL	543311N 0252321E
EPINI	543650N 0252554E
LEDVI	543815N 0250806E

1.6. Pilotuojami laisvieji oro balionai / *Manned Free Balloons*

Visi skrydžiai pilotuojamais laisvaisiais oro balionais Vilniaus CTR ribose turi būti vykdomi vadovaujantis susitarimu dėl skrydžių oro balionais Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo zonoje tarp valstybės įmonės „Oro navigacija“ ir Lietuvos oreivių draugijos.

All flights of manned free balloons within Vilnius CTR have to be performed according to agreement on flights with manned free balloons in Vilnius CTR, between State Enterprise "Oro navigacija" and Lithuanian Society of Ballooning.

1.7. Bepiločiai orlaiviai / *Unmanned Aircraft*

Visi Lietuvos Respublikos oro erdvėje skrydžius vykdančios bepiločių orlaivių valdytojai ir atitinkamai orlaiviai, turintys maksimalią kilimo masę nuo 300 g iki 25 kg turi laikytis taisyklių, patvirtintų CAA direktoriaus 2014 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 4R-17 „Dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

Šių taisyklių pakeitimai paskelbti tinklalapyje www.e-tar.lt

Vykdyti skrydžius bepiločiais orlaiviais, kurių maksimali kilimo masė yra nuo 25 kg, galima tik CAA arba jos įgaliotoje organizacijoje registruotais orlaiviais ir turint išankstinį CAA leidimą, kuriame nurodytos tokiam skrydžiui taikomos sąlygos ir apribojimai, taip pat taikomi orlaivio tinkamumo, civilinės atsakomybės draudimo bei specialūs kvalifikaciniai reikalavimai tokio orlaivio valdytojui.

All operators of unmanned aircraft performing flights in the airspace of the Republic of Lithuania and, accordingly, the aircraft having a maximum take-off weight (MTOW) from 300 g to 25 kg, shall keep to the requirements approved by the CAA Director's Order No. 4R-17 of 23 January 2014 "On the Approval of the Regulation on the Use of Unmanned Aircraft". Changes of the requirements are published on the website: www.e-tar.lt

The operations of the unmanned aircraft with the maximum take-off weight above 25 kg shall be performed only by the aircraft registered in the CAA or its designated organisation and with the early CAA permit indicating flight provisions and limitations, and requirements for the aircraft airworthiness, civil liability insurance and special qualifications of the aircraft operator.

1.8. Kita pavojinga veikla / *Other Activities of a Dangerous Nature*

1.8.1. Parasparnių ir skraidyklių pakilimo vietos *Paragliding and hang-glider Towing Places*

ID	Pavadinimas <i>Name</i>	Koordinatės <i>Coordinates</i>	Spindulys <i>Circle radius (NM)</i>	Institucija, atsakinga už INFO <i>Authority responsible for INFO</i>
PG1	BAGUŽIŠKIAI	550847N 0245021E	1	Mob: +370 698 19 165; +370 699 32 333
PG2	BALNINKAI	551618N 0250628E	1	Mob: +370 600 47 272; +370 699 32 333
PG3	BIRŠTONAS	543531N 0240407E	1	Mob: +370 610 32 016; +370 699 32 333
PG4	ŽEMOSIOS VIESOS	550408N 0245044E	1	Mob: +370 659 99 051; +370 699 32 333
PG5	DYSNAI	552935N 0262241E	2	Mob: +370 600 88 280; +370 699 32 333
PG6	PANAUSUPYS	543150N 0233013E	1	Mob: +370 685 33 345; +370 699 32 333
PG7	SODĖNAI	551410N 0251935E	1	Mob: +370 699 87 479; +370 699 32 333
PG8	KETURVALAKIAI	543248N 0230758E	1	
PG9	KLABINIAI	552144N 0251120E	3	Mob: +370 699 32 333

ID	Pavadinimas <i>Name</i>	Koordinatės <i>Coordinates</i>	Spindulys <i>Circle radius (NM)</i>	Institucija, atsakinga už INFO <i>Authority responsible for INFO</i>
PG10	LEONPOLIS	551217N 0244056E	1	Mob: +370 686 78 466; +370 699 32 333
PG11	ATKOČIAI	551458N 0243616E	1	
PG12	SALOS	554843N 0252206E	3	Mob: +370 688 84 126; +370 699 32 333
PG13	SARAKIŠKIAI	551547N 0224555E	2	Mob: +370 657 46 208; +370 699 32 333
PG14	SENIEJI TRAKAI	543544N 0250004E	1	Mob: +370 685 55 333; +370 699 32 333
PG15	SODELIŠKIAI	553711N 0242602E	1	Mob: +370 698 74 355; +370 699 32 333
PG16	GENĖTINIAI	553357N 0243009E	1	
PG17	TISKŪNAI	552230N 0240244E	2	Mob: +370 671 01 050; +370 699 32 333
PG18	URNĖŽIAI	550814N 0235153E	1	
PG19	GIRKALNIS	551626N 0231126E	1	Mob: +370 699 87 479; +370 699 32 333
PG20	VALKININKAI	542231N 0245018E	2	Mob: +370 699 53 878; +370 699 32 333
PG21	ŽEIMIAI	551134N 0241134E	1	Mob: +370 671 94 687; +370 699 32 333
PG22	BAČKININKAI	544339N 0240011E	1	Mob: +370 676 29 222; +370 699 32 333
PG23	GRIŠKABŪDIS	545132N 0230742E	1	Mob: +370 623 98 435; +370 699 32 333
PG24	MIEGĖNAI	552914N 0235334E	1	Mob: +370 692 49 527; +370 699 32 333
PG25	DEGLĖNAI	555555N 0240558E	1	
PG26	LYKŠILIS	554605N 0224621E	1	
PG27	BILIŪNIŠKĖS	560622N 0224603E	1	
PG28	VĖŽAIČIAI	554341N 0213047E	1	
PG29	DOVILAI 1	553833N 0212434E	2	Mob: +370 673 46 651; +370 699 32 333
PG30	VELEIKIAI	553807N 0254756E	1	Mob: +370 656 88 299; +370 699 32 333
PG31	DUSETOS	554304N 0254905E	1	
PG32	JŪŽINTAI	554717N 0254120E	1	
PG33	DUBURIAI	554618N 0255704E	1	

Pastaba: Parasparnių ir skraidyklių pakilimui naudojami išvilktuvai su lynais. Lynų ilgis yra iki 2 KM.

Note: For paragliding and hang-glider towing is used winch and rope. The rope length up to 2 KM.

1.8.2. Parašiutininkų šuolių vietos / Parachute-Jumping Sites

ID	Pavadinimas <i>Name</i>	Koordinatės <i>Coordinates</i>	Institucija, atsakinga už INFO <i>Authority responsible for INFO</i>
PJ1	KYVIŠKĖS AD	544005N 0253057E	Tel: +370 5 2744809; +370 5 2493990; +370 5 249 4063
PJ2	KLAIPĖDA AD	554243N 0211434E	Mob: +370 682 34 676; +370 699 57 960
PJ3	MAŽEIKIAI J. KUMPIKEVIČIAUS AD	561350N 0221534E	Mob: +370 614 74 329; +370 686 70 374
PJ4	POCIŪNAI AD	543913N 0240323E	Tel/fax.+370 319 46700 Mob.+370 698 10 510
PJ5	SASNAVA AD	543952N 0232719E	Tel/fax. +370 343 28778 Mob. +370 687 32143
PJ6	ŠEDUVA AD	554447N 0234817E	Tel/fax.+370 41 42 8502 Mob. +370 659 75 252
PJ7	ZARASAI AD	554506N 0261543E	Mob.:+370 686 32 252
PJ8	GAIZIŪNŲ POLIGONAS	550042N 0242154E	Karinės oro pajėgos Gedimino g. 25 LT-44319 Kaunas Tel.+370 37 307617
PJ9	PAJUOSTIS	554345N 0242745E	
PJ10	S. DARIAUS AND S. GIRĖNO AD (ALEKSOTAS)	545247N 0235251E	
PJ11	ŠIAULIAI AD (MIL)	555338N 0232342E	

Pastaba: Šuoliai su parašiuotais vykdomi
OPR HR.

Note: Parachute-jumping during OPR HR.

1.9. Aviacijos sporto veikla ir aviacinių pramogų organizavimas Aerial Sporting and Recreational Activities

1.9.1. Laikinos išskirtos zonos / Temporary Segregated Areas (TSA)

Pavadinimas (ID) Šoninės ribos <i>Name (ID) Lateral limits</i>	Vertikalios ribos <i>Vertical limits</i>	Institucija, atsakinga už INFO <i>Authority responsible for INFO</i>	Pastabos Veiklos laikas <i>Remarks Time of activity</i>
KYVIŠKĖS (EY TSA 1) 544441N 0253123E - 544309N 0253808E - 543759N 0254153E - 543516N 0253209E - 543703N 0252603E - 544441N 0253123E	FL 110 1700 FT MSL	Informaciją apie veiklą suteiks Vilniaus ACC FREQ 135.375 MHz, Vilniaus APP FREQ 120.700 MHz arba Vilniaus FIS FREQ 123.850 MHz. Vilniaus APP gali keisti viršutinę ribą. <i>Information about activities by Vilnius ACC FREQ 135.375 MHz, Vilnius APP FREQ 120.700 MHz or Vilnius FIS FREQ 123.850 MHz. Vilnius APP may change upper limit.</i>	SR-SS Skraidymo mokykla, šuoliai su parašiuotais/ <i>Flying school, parachute- jumping</i>

Pavadinimas (ID) Šoninės ribos Name (ID) Lateral limits	Vertikalios ribos Vertical limits	Institucija, atsakinga už INFO Authority responsible for INFO	Pastabos Veiklos laikas Remarks Time of activity
ALEKSOTAS (EY TSA 2) 545317N 0234547E - 545345N 0235335E - 545251N 0235725E - 544955N 0235651E - 544847N 0235415E - 544842N 0234928E - 544950N 0234609E - 545317N 0234547E	<u>4000 FT MSL</u> 1200 FT MSL	Informaciją apie veiklą suteiks Kauno TWR 124.200 MHz dažniu arba Kauno FIS 124.600 MHz dažniu. Kauno TWR gali keisti viršutinę ribą. <i>Information about activities by Kaunas TWR FREQ 124.200 MHz or Kaunas FIS FREQ 124.600 MHz. Kaunas TWR may change upper limit.</i>	SR-SS Skraidymo mokykla/ Flying school
POCIŪNAI (EY TSA 6) 544104N 0235202E - 544239N 0240043E - 544210N 0241328E - 543723N 0241401E - 543534N 0240926E - 543353N 0235511E - 544104N 0235202E	<u>FL 150</u> FL 065	Informaciją apie veiklą suteiks Vilniaus ACC FREQ 135.375 MHz, Kauno TWR FREQ 124.200 MHz. Kauno TWR gali keisti viršutinę ribą. <i>Information about activities by Vilnius ACC FREQ 135.375 MHz, Kaunas TWR FREQ 124.200 MHz. Kaunas TWR may change upper limit.</i>	SR-SS Skraidymo mokykla, šuoliai su parašiutais/ Flying school, parachute-jumping

1.9.2. Specialios sklandymo zonos / Special Gliders Zones (SGZ)

Pavadinimas (ID) Šoninės ribos Name (ID) Lateral limits	Vertikalios ribos Vertical limits	Institucija, atsakinga už INFO Authority responsible for INFO	Pastabos Veiklos laikas Remarks Time of activity
KARTENA (EYVKT)¹ 555512N 0212817E - 560000N 0214217E - 560000N 0220657E - 554402N 0220905E - 553509N 0214806E - 554306N 0212842E - 555512N 0212817E	<u>FL 065</u> GND	Informaciją apie veiklą suteiks Palangos TWR 124.300 MHz dažniu arba Palangos FIS 125.725 MHz dažniu. Kartena Radio 123.250 MHz. <i>Information about activities will be issued by Palanga TWR FREQ 124.300 MHz or Palanga FIS FREQ 125.725 MHz. Kartena Radio 123.250 MHz.</i>	SR - SS
PALUKNYS (EYVVP)² 542914N 0245444E - 542757N 0245851E - 541955N 0251008E - 541404N 0250242E - 541425N 0245637E - 541206N 0244318E - 542444N 0243538E - 542914N 0245444E	<u>FL 065</u> GND	Informaciją apie veiklą suteiks Vilniaus APP 120.700 MHz dažniu arba Vilniaus FIS 123.850 MHz dažniu. Paluknys Radio 119.100 MHz. <i>Information about activities will be issued by Vilnius APP FREQ 120.700 MHz or Vilnius FIS FREQ 123.850 MHz. Paluknys Radio 119.100 MHz.</i>	SR – SS Skraidymo mokykla/ Flying school
ŠEDUVA (EYVSE)³ 560514N 0235225E - 560506N 0235637E - 554820N 0240314E - 554437N 0241030E - 553323N 0240550E - 553834N 0235550E - 554512N 0234622E - 560514N 0235225E	<u>FL 065</u> GND	Informaciją apie veiklą suteiks Šiaulių TWR 120.400 MHz dažniu arba Šiaulių FIS 124.450 MHz dažniu. Šeduva Radio 122.000 MHz. <i>Information about activities will be issued by Šiauliai TWR FREQ 120.400 MHz or Šiauliai FIS FREQ 124.450 MHz. Šeduva Radio 122.000 MHz.</i>	SR - SS

1 Leidimas naudotis SGZ turi būti gautas iš Kartena Radio. / Permission to use SGZ shall be obtained from Kartena Radio.

2 Leidimas naudotis SGZ turi būti gautas iš Paluknys Radio. / Permission to use SGZ shall be obtained from Paluknys Radio.

3 Leidimas naudotis SGZ turi būti gautas iš Šeduva Radio. / Permission to use SGZ shall be obtained from Šeduva Radio.